

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 10P/96/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8725202471
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Krasňan
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2025:8725202471.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, sudcom JUDr. Františkom Krasňanom, vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom mesto B., toho času umiestnený v Centre pre deti a rodiny Spišská Belá, Továrenská 19/5, Spišská Belá, zastúpený procesným opatrovníkom Mgr. Jánom Hudzík, vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Poprad, dieťa rodičov: matka C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/X, B., a otec A. B., nar. X.X.XXXX, bytom D. XXXX/X, B., v konaní začatom na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje nad mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom mesto B., toho času umiestnený v Centre pre deti a rodiny Spišská Belá, Továrenská 19/5, na základe uznesenia tunajšieho súdu č.k. 10PPOm/1/2025 zo dňa 07.01.2025, právoplatným dňa 28.02.2025, v Centre pre deti a rodiny, Továrenská 19/5, Spišská Belá ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny, Továrenská 19/5, Spišská Belá.

II. Matku mal. dieťaťa C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B., E. F. D. XXXX/X, z a v ä z u j e prispievať na jeho výživu mesačne sumou 30 % zo sumy životného minima na účet Centra pre deti a rodiny, Továrenská 19/5, Spišská Belá.

III. Otca mal. dieťaťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B., E. F. D. XXXX/X, z a v ä z u j e prispievať na jeho výživu mesačne sumou 30 % zo sumy životného minima na účet Centra pre deti a rodiny, Továrenská 19/5, Spišská Belá.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 07.07.2025 žiadal, aby súd nariadil nad mal. A. ústavnú starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Spišská Belá, a zároveň rodičov zaviazal na výživné sumou 30 % zo sumy životného minima na účet detského domova. Svoj návrh odôvodnil tým, že dôvodom umiestnenia mal. dieťaťa do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu bolo oznámenie od pediatra A. G. vo veci zanedbávania zdravotnej starostlivosti o mal. A., ktorý upozornil na slabé hmotnostné prírastky, oneskorený psychomotorický vývoj, nerešpektovanie odporúčania lekára zo strany rodičov, pričom ide o pretrvávajúci stav. Rodičia mal. dieťaťa majú ešte jedno dieťa, a to mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola z dôvodu zanedbávania starostlivosti zo strany rodičov zverená rozsudkom Okresného súdu Poprad, č.k. 10P/29/2024-27 zo dňa 04.04.2024 do náhradnej osobnej starostlivosti prastarej matky H. I.. Náhradná osobná starostlivosť stále trvá, rodičia sa o dieťa vôbec nezaujímajú, výživné neplatia, dieťa nenavštevujú. Ďalej uviedol, že rodičia prijaté opatrenia ignorujú, telefóny nedvíhajú, návštevy domácnosti sú neúspešné, keďže aj keď sú doma, sociálnym pracovníkom neotvoria. Do spolupráce bol v minulosti prizvaný aj sociálny odbor mesta Poprad a

Centrum pre deti a rodiny Poprad, a to za účelom predídania vyňatiu dieťaťa z rodiny. Opakovanými vykonanými sociálnymi šetreniami v rodine bolo zistené, že rodina žije v pivničnom priestore s jednou izbou, domácnosť je zatuchnutá, absolútne nevyhovujúca hygiena, zanedbaná domácnosť, nepríjemný zápach, interiér zahádzaný odpadkami, pod posteľkou nahádzané špinavé veci, v kočiare mačky, špinavý riad, neupratané, porozhadzované šatstvo, pričom toto nie je vhodné pre mal. dieťaťa. Okresný súd Poprad uznesením sp. zn. 10PPOm/1/2025 zo dňa 07.01.2025 rozhodol o umiestnení mal. A. do Centra pre deti a rodiny, Továrenská 19/5, Spišská Belá, resp. do profesionálnej rodiny, kde sa adaptoval. Dieťa sa postupne stavia na nôžky, začína chodiť, je zvedavé, vnímavé, bľaboce, má rád spoločnosť detí a učí sa jesť lyžičkou. Dňa 30.01.2025 sa v CDR Spišská Belá konala prípadová konferencia, na ktorú sa dostavil len otec dieťaťa, matka neprišla. Otcovi dieťaťa boli podané všetky informácie o dieťati, ako aj dohodnutý spôsob kontaktovania a stretávania sa s mal. A.. Zo strany otca je viditeľný záujem o dieťa. Ďalej uviedol, že opakovaná návšteva v CDR Spišská Belá sa uskutočnila dňa 24.06.2025, kde mali prísť aj rodičia dieťaťa, avšak pri kontrole domáceho prostredia bolo zistené, že situácia sa ale vôbec nezmenila, skôr zhoršila. Domácnosť je značne zanedbaná, matka ani nevyšla z izby, pričom nemajú peniaze, nemajú čo jesť, otec dieťaťa sa síce len pred nedávnom zamestnal od 01.06.2025 v spoločnosti TAKKO ako dokladač tovaru. Počas umiestnenia dieťaťa v CDR Spišská Belá rodičia osobne navštívili mal. A. v dňoch 19.02.2025, 19.03.2025 a 16.04.2025. V ostatných dňoch to boli blízki príbuzní, t.j. starí rodičia. Pre zlepšenie situácie a zmenu sociálnych pomerov nespravili rodičia nič, odmietajú spoluprácu s inštitúciami, sú nespolupracujúci, nemajú zabezpečený pravidelný príjem. Možnosť byvania v rodinnom dome prastarej matky, kde majú k dispozícii vlastný priestor pre mal. A., a zároveň byť aj s dcérou A., odmietajú. Voči prastarej matke vystupujú arogantne a neúctivo. V blízkej rodine sa toho času nenašiel nikto, kto by poskytol mal. A. náhradnú osobnú starostlivosť. Prastará matka vzhľadom aj na svoj vek by výchovu dvoch maloletých detí nezvládla.

2. Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine súd ustanovil opatrovníka, a to vyššieho súdneho úradníka Okresného súdu Poprad na zastupovanie maloletého z dôvodu kolízie záujmov medzi rodičmi a mal. dieťaťom

3. Rodičia sa k návrhu nevyjadrili.

4. Rodičia mali doručenie riadne vykázané, avšak pojednávania sa bez ospravedlnenia nezúčastnili, a preto súd pojednával v zmysle § 180 CSP v ich neprítomnosti.

5. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že sa snažil skontaktovať so starými rodičmi zo strany otca, avšak bol neúspešný. Ďalej uviedol, že je v najlepšom záujme dieťaťa, aby bola nariadená ústavná starostlivosť nad mal. A. a aby rodičia boli zaviazaní platiť výživné. Poukázal na správu z prešetrenia, v ktorej je uvedené, že situácia na strane biologických rodičov je nezmenená, skôr je zhoršená. Matka s úradmi vôbec nekomunikuje. Pri návšteve koncom júla komunikoval len s otcom dieťaťa, ktorý uviedol, že nájomný byt, kde doposiaľ žijú, musia opustiť, lebo dlhujú na nájomnom, príjem nemajú žiadny, hoc v čase uskutočnenia jednej z návštev otec sa vyjadril, že pracuje v obchodnom reťazci ako dokladač tovaru, ale cca o 2 týždne bol nezamestnaný. Uviedol, že si hľadá prácu v zahraničí, pričom matka vôbec nepracuje.

6. Procesný opatrovník na pojednávaní uviedol, že vzhľadom na nepriaznivú situáciu u rodičov maloletého má za to, že návrh je dôvodný, a rovnako s poukazom na správu navrhovateľa, kde boli šetrené podmienky.

7. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

8. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova maloletého dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je ho možné zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

9. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

10. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že v súčasnosti si rodičia neupravili svoje osobné a majetkové pomery ani bytové pomery tak, aby sa mal. A. mohol k nim vrátiť s tým, že rodinné prostredie je nezmenené, stav je dokonca oveľa horší ako v minulosti, keďže pivničný nájomný priestor, kde rodičia žijú, je v absolútne nevyhovujúcom stave po každej stránke a najmä hygienickej, dokonca sa musia z tohto nájmu vysťahovať z dôvodu jeho neplatenia, pričom obaja rodičia nepracujú a nemajú záujem o akúkoľvek nápravu ani pomoc, ktorá im bola doteraz poskytovaná. Mal. A. je v profesionálnej rodine spokojný, čo vyplynulo aj z vyjadrení navrhovateľa, kde bol umiestnený neodkladným opatrením tunajšieho súdu sp. zn. 10PPOm/1/2025 zo dňa 07.01.2025 na základe toho, že rodičia neposkytovali mal. dieťaťu riadnu starostlivosť, nedodržiavali liečebný režim ani odporúčania detského lekára, takisto mali nevyhovujúce podmienky v domácnosti, ktorú tvoril pivničný priestor, pričom pre zlepšenie situácie a zmenu sociálnych pomerov rodičia aj po upozornení a opakovaných návštevách sociálnej kurately neurobili nič a celkovo odmietajú spoluprácu s inštitúciami. Súd mal taktiež za preukázané, že mal. A. je poskytnutá adekvátna zdravotná starostlivosť, pričom vzhľadom k tomu, že mal. A. aktuálne nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti a ani do pestúnskej starostlivosti, súd rozhodol o jeho umiestnení do starostlivosti právnickej osoby, resp. nariadení ústavnej starostlivosti, a teda o jeho umiestnení do zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, ktorým bude Centrum pre deti a rodiny, Továrnska 19/5, Spišská Belá, ktorý bude naďalej poskytovať maloletému všestrannú starostlivosť, výživu a výchovné prostredie, čo bude plne v záujme mal. dieťaťa, ochrany jeho života, zdravia i jeho ďalšieho priaznivého vývoja.

18. Vzhľadom k tomu, že rodičia nepracujú, pričom každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené, súd zaviazal

matku aj otca výživným po 30 % zo sumy životného minima, ktoré budú platiť mesačne na účet Centra pre deti a rodiny, Továrenská 19/5, Spišská Belá.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Účastník, ktorý sa vzdal práva odvolania, účinné odvolanie voči rozsudku podať nemôže